

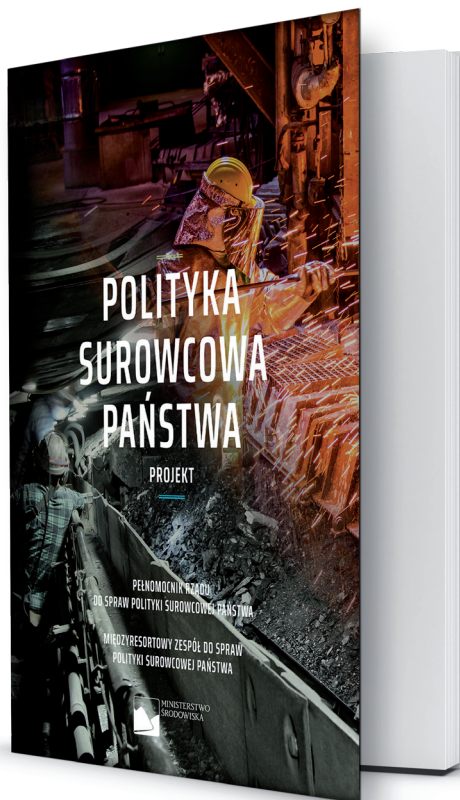
PSP

PROJEKT POLITYKI SUROWCOWEJ PAŃSTWA (PSP) TO DOKUMENT PRZYGOTOWANY POD KIERUNKIEM PROF. MARIUSZA ORIONA JĘDRYSKA, SEKRETARZA STANU W MINISTERSTWIE ŚRODOWISKA, PEŁNOMOCNIKA RZĄDU DS. POLITYKI SUROWCOWEJ PAŃSTWA, GŁÓWNEGO GEOLOGA KRAJU.

Ze względu na interdyscyplinarny charakter planowania gospodarki surowcami prace nad PSP wykraczają poza kompetencje resortu środowiska i Głównego Geologa Kraju i dlatego Projekt PSP był realizowany przez przedstawicieli wszystkich ministerstw, branżowych podmiotów gospodarczych, w szczególności wchodzących w skład Międzyresortowego Zespołu ds. Polityki Surowcowej Państwa, instytucji naukowych i środowisk społecznych.

Projekt PSP stanowi podstawę do podjęcia dalszych prac nad polityką surowcową państwa. Zawiera plan działań niezbędnych do świadomego oddziaływania na gospodarkę narodową – na jej dynamikę, strukturę i funkcjonowanie, na stosunki ekonomiczne w państwie oraz na jego relacje gospodarcze z zagranicą.

Kluczowym celem polityki surowcowej państwa jest wzrost gospodarczy, który jest warunkiem zapewnienia długookresowej poprawy zaopatrzenia społeczeństwa w dobra rzeczowe i usługi. **PSP ma stworzyć narzędzia, które pozwolą skutecznie prognozować zjawiska ekonomiczne i umożliwią elastyczną reakcję państwa na nagłe zmiany na światowym rynku surowców.**

Realizacja polityki surowcowej ma służyć racjonalnemu gospodarowaniu zasobami kopalni i surowców pochodzących ze źródeł wtórnych, a także wyznaczaniu kierunków badań i inwestycji geologiczno-górnictwowych, zgodnie z obecnym stanem wiedzy i etapem rozwoju kraju.

Zrównoważony rozwój i ciągłość procesów gospodarczych wymaga stałego dostępu do surowców o optymalnej jakości, czyli zapewnienia bezpieczeństwa surowcowego. Dlatego istotne jest rozpoznanie obecnego i prognozowanie przyszłego zapotrzebowania gospodarki na surowce. Polska, podobnie jak większość krajów UE uznała, że konieczne jest opracowanie strategii pozyskiwania surowców mineralnych.

Stąd cele i narzędzia wskazane w Projekcie Polityki Surowcowej Państwa wpisują się w działania organów Unii Europejskiej, podejmowane dla zaspokojenia kluczowych potrzeb surowcowych państw członkowskich.

Polska dąży zatem do kreowania rozwiązań zgodnych z wizją UE i do wzmocnienia współpracy w dziedzinie bezpieczeństwa surowcowego, do lepszego przepływu wiedzy, technologii i surowców między krajami Unii, a przy okazji – do budowy sprawnego systemu zarządzania wykorzystaniem surowców w kraju.

Projekt PSP przewiduje, że główną bazą realizacji polityki surowcowej będą zasoby krajowe, przy czym dotyczy to jedynie tych surowców, które mają lub mogą mieć duże znaczenie gospodarcze i społeczne oraz wpisują się w profil surowcowy naszego kraju.

PRZEDMIOTEM ZAINTERESOWANIA PSP SĄ ZATEM: SUROWCE OTRZYMYWANE ZE ŹRÓDEŁ PIERWOTNYCH (RUD METALI, KOPALIN ENERGETYCZNYCH, CHEMICZNYCH I SKALNYCH), WODY PODZIEMNE, CIEPŁO ZIEMI ORAZ SUROWCE POCHODZENIA WTÓRNEGO.

PSP skupia się także na innych zagadnieniach niebezpośrednio związanych z eksploatacją, takich jak: bezbiornikowe składowanie substancji w strukturach geologicznych, edukacja, ochrona georóżnorodności, rozwój innowacyjnych technologii prospekcji geologicznej, górnictwa i przetwórstwa.

Projekt PSP zakłada też zmiany w prawie. Z badań przeprowadzonych wśród inwestorów górniczych wynika, że inwestowanie w polskie górnictwo najbardziej utrudniają długotrwałe procedury administracyjne i sądowe. Znacząco wpływa to na ryzyko inwestycyjne i podażowe. Dlatego zapisy Polityki Surowcowej Państwa będą uwzględniać działania na rzecz zdecydowanej poprawy tego stanu.

Istotnym celem Polityki Surowcowej Państwa będzie zmniejszenie zależności Polski i UE od zewnętrznych dostaw surowców. Można to osiągnąć za pomocą:

- intensyfikacji pozyskiwania surowców ze źródeł krajowych,
- bardziej efektywnego odzysku cennych surowców ze źródeł wtórnych, co wpisuje się w najnowsze modele zrównoważonej gospodarki światowej jako tzw. gospodarka o obiegu zamkniętym,
- odpowiedniej stymulacji rynku.

Służyć temu może także rozpoznanie potencjału surowcowego innych rejonów świata, co pokaże możliwości dywersyfikacji źródeł dostaw surowców. Zróżnicowanie tych źródeł przyczyni się do wzrostu bezpieczeństwa i stabilności dostaw oraz wpłynie na poprawę ekonomicznych aspektów pozyskiwania surowców ze źródeł zewnętrznych.

Obecnie, ponad połowa z blisko 140 wykorzystywanych w naszym przemyśle surowców mineralnych oraz wyrobów pochodnych pochodzi z importu. Import pokrywa większość krajowego popytu na ropę naftową i gaz ziemny, a także większość lub całość krajowego zapotrzebowania na niektóre metale i koncentraty ich rud, z wyjątkiem surowców cynku, miedzi, ołowiu, selenu, srebra i złota. Import zaspokaja też większość lub całość krajowego zapotrzebowania na szereg ważnych surowców niemetalicznych. Kluczem do zmiany tej sytuacji jest zdiagnozowanie najważniejszych problemów i barier rozwojowych, wraz z określeniem działań służących redukcji tych ograniczeń. Pozwoli to podjąć spójne strategiczne działania o charakterze regulacyjnym, organizacyjnym, legislacyjnym, instytucjonalnym, proceduralnym, technicznym, kontrolnym, a także finansowym, na szczeblach krajowym, regionalnym i lokalnym.

Kształtowanie Polityki Surowcowej Państwa będzie się opierać na dziewięciu filarach:

1. Zapotrzebowanie gospodarki krajowej na surowce mineralne;
2. Pozyskiwanie surowców ze złóż kopalin i ciepła Ziemi;
3. Pozyskiwanie surowców z odpadów, ich zamienniki oraz rekultywacja i remediacja;
4. Pozyskiwanie deficytowych surowców mineralnych drogą importu i współpraca międzynarodowa;
5. Uwarunkowania prawne polityki surowcowej państwa;
6. Upowszechnienie wiedzy o geologii, górnictwie i surowcach mineralnych;
7. Ramy instytucjonalne wypracowania i wdrażania polityki surowcowej państwa;
8. Ryzyko i planowanie inwestycji;
9. Usprawnienie systemu podatków i danin.

Efektom realizacji PSP mają być m.in.: wzrost bezpieczeństwa surowcowego; rozwój gospodarczy zapewniający konkurencyjność naszej gospodarki na rynkach światowych; rozwój społeczny i naukowo-techniczny; stopniowe wdrażanie modelu gospodarki o obiegu zamkniętym (poprzez minimalizację ilości odpadów i maksymalizację odzysku surowców ze źródeł wtórnych) oraz **większy wpływ na kształtowanie i wdrażanie polityki Unii Europejskiej oraz organizacji międzynarodowych**, których Polska jest sygnatariuszem (Międzynarodowa Organizacja Dna Morskiego, Komisja do spraw Granic Szelfu Kontynentalnego przy ONZ).